

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- ontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de investeringssubsidie en de bouwtechnische en bouwfysische normen voor sommige woonzorgvoorzieningen, tot wijziging van diverse bepalingen in dat verband ingevolge het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 en tot wijziging van artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot oprichting van een technische commissie voor de brandveiligheid in de voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
  - Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Ten gevolge van het nieuwe woonzorgdecreet van 15 februari 2019 en het daarbij horende uitvoeringsbesluit met bijlagen van 28 juni 2019 wordt het bestaande VIPA-sectorbesluit voor voorzieningen voor ouderen en voorzieningen in de thuiszorg vervangen door een nieuw VIPA-sectorbesluit woonzorgvoorzieningen. Dit nieuwe sectorbesluit actualiseert de terminologie, voegt centra voor kortverblijf type 2 en 3 toe als aan het VIPA-toepassingsgebied schrapt de woonzorgcentra, de centra voor kortverblijf ('type 1' in het nieuwe woonzorgdecreet) en de regionale dienstencentra uit het VIPA-toepassingsgebied. De woonzorgcentra en de centra voor kortverblijf (type 1) vallen sinds 2016 immers onder het toepassingsgebied van het infrastructuurforfait en dus niet langer onder de VIPA-investeringssubsidies. De regionale dienstencentra zijn in het nieuwe woonzorgdecreet geschrapt als voorzieningsvorm.

Ook ten gevolge van de bijlagen van het uitvoeringsbesluit van het nieuwe woonzorgdecreet bevat dit ontwerp van besluit een actualisering aan het besluit brandveiligheid voor ouderenvoorzieningen, lokale dienstencentra en centra voor herstellverblijf.

Tot slot voorziet dit ontwerp van besluit in een aanpassing van het oprichtingsbesluit technische commissie brandveiligheid m.b.t. de samenstelling van deze commissie.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

- **Beleidsdomein:** Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG).
- **Beleidsveld:** Zorginfrastructuur

- **Beleidsnota WVG 2014-2019 en Beleidsbrief WVG 2017-2018**
  - **Strategische doelstelling 2.** We willen, vertrekkend van de mogelijkheden van mensen, zorg op maat realiseren
  - **Operationele doelstelling 2.3.** We stroomlijnen het aanbod van onder meer zorgactoren op de eerste lijn, ziekenhuizen, revalidatiecentra, woonzorgcentra, thuiszorgdiensten en diensten geestelijke gezondheidszorg, om mensen vanuit een netwerk gedeelde zorg te bieden
    - Actualisering woonzorgdecreet 2009

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- **Principieel goedgekeurd voorontwerpbesluit** van 24 mei 2019 (VR 2019 2405 DOC.0823/2)
- **Advies van de Raad van State nr. 66.276/3** van 26 juni 2019 over het voorliggende ontwerp van besluit.

Aan de opmerkingen van dit advies wordt als volgt gevolg gegeven:

- Punt 4.2 advies: De minimale openingsuren en het verplicht openstellen van lokale dienstencentra die minder dan 26 uur per week open zijn, zoals vermeld in artikel 9, 1° van het voorontwerp van besluit, worden als voorwaarden voor VIPA-investeringsubsidies geschrapt. Dit omdat het ontwerp van besluit er geen rechtsgrond voor heeft, zoals de Raad van State in zijn advies aangeeft. Op de suggestie van de Raad van State om beide voorwaarden als erkenningsnorm op te nemen in hoofdstuk 3 van bijlage 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 'betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers' wordt niet ingegaan. In artikel 15 van deze bijlage 1 wordt immers al aangegeven dat een lokaal dienstencentrum 32 uur per week open moet zijn.

Daarnaast is het artikel 9, 2° van het voorontwerp van besluit overbodig, gelet op artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 april 2019 houdende het faciliteren van een multifunctionele infrastructuur van voorzieningen van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en tot wijziging van sectorale regelgeving, wat betreft infrastructuurnormen. Dit artikel 3 stelt immers voor alle WVG-voorzieningen dat ze hun infrastructuur zowel binnen als buiten de openingsuren van de voorziening ter beschikking kunnen stellen voor andere voorzieningen of gebruikers.

- Punt 5 advies: Om de complexiteit van deze materie in kaart te brengen, loopt er een wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot staatssteun in het kader van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Tot de resultaten van dat onderzoek bekend zijn, wordt het standpunt van de Vlaamse Regering, vermeld in de nota VR 2009 2002 DOC.0174BIS, aangehouden. Eenzelfde standpunt werd ingenomen bij de definitieve goedkeuring op 28 juni 2019 van het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers (zie de nota VR 2019 2806 DOC.0944/1 op bladzijde 4 en 5).
- **Advies van de Raad van State nr. 66.182/3** van 19 juni 2019 over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering 'betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers' (definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 28 juni 2019)

Aangezien dit advies in punt 30 elementen formuleert die ook betrekking hebben op het voorliggende ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering behandelen we deze ook in deze nota. Aan de elementen in punt 30 van dit advies wordt als volgt gevolg gegeven:

- In het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de investeringssubsidie en de bouwtechnische en bouwfysische normen voor sommige woonzorgvoorzieningen, tot wijziging van diverse bepalingen in dat verband ingevolge het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 en tot wijziging van artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot oprichting van een technische commissie voor de brandveiligheid in de voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin' wordt in artikel 9, tweede lid, 5°, het woord 'locaties' vervangen door het woord 'antennes'. Een herziening van dit artikel naar aanleiding van het advies nr. 66.182/3 van de Raad van State leerde dat dit duidelijker was.
- In het in het besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2011 *'tot vaststelling van de specifieke brandveiligheidsnormen waaraan ouderenvoorzieningen, lokale dienstencentra en centra voor herstelverblijf moeten voldoen en tot bepaling van de procedure voor de uitreiking van het attest van naleving van die normen'* toe te voegen artikel 2/1 (door artikel 32 van voorliggend ontwerpbesluit) wordt het toepassingsgebied van het besluit van 9 december 2011 beperkt tot het hoofdgebouw van het lokaal dienstencentrum. Hierdoor is het niet langer van toepassing op de antennes van het lokaal dienstencentrum, zoals eerder voorzien was in het betreffende toe te voegen artikel 1/1 (door artikel 36 van besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 *'betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers'*). Het besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2011 toepassen op de antennes van de lokale dienstencentra zou immers te ingrijpend zijn. Aangezien de verwijzing naar de antennes wordt geschrapt, vervalt ook de verwijzing naar het bestaande VIPA-sectorbesluit voor voorzieningen voor ouderen en voorzieningen in de thuiszorg, waardoor deze verwijzing niet meer vervangen moet worden zoals de Raad van State in zijn advies vraagt.
- Op juridisch-technisch vlak wordt de wijzigingsbepaling van artikel 36 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 *'betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers'* - die normaal in werking zou treden op 1 januari 2020 - opgeheven (inwerkingtreding van de opheffing op 31 december 2019): zie artikel 34 en artikel 35, eerste lid, 2°, van het ontwerpbesluit. De aangepaste wijzigingsbepaling treedt in werking op 1 januari 2020: zie artikel 32 en 35 van het ontwerpbesluit. Voor deze juridisch-technische werkwijze kan verwezen worden naar punt 131 van de handleiding 'Beginselen van de Wetgevingstechniek' van de Raad van State.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

In het kader van het nieuwe woonzorgdecreet en het daarbij horende ontwerp van uitvoeringsbesluit met bijlagen wordt het bestaande VIPA-sectorbesluit voor voorzieningen voor ouderen en voorzieningen in de thuiszorg vervangen door een nieuw VIPA-sectorbesluit woonzorgvoorzieningen. Er wordt geopteerd voor een nieuw sectorbesluit omdat de woonzorgcentra en de centra voor kortverblijf ('type 1' in het nieuwe woonzorgdecreet) sinds 2016 onder het toepassingsgebied van het infrastructuurforfait vallen en dus niet langer onder de VIPA-investeringsubsidies. Dit nieuwe besluit heeft dus betrekking op de actualiseringen m.b.t. de dagverzorgingscentra, de lokale en de regionale dienstencentra en de aanpassingen m.b.t. de nieuwe zorgvormen met name de centra voor kortverblijf type 2 en 3.

Ook ten gevolge van de bijlagen van het uitvoeringsbesluit van het nieuwe woonzorgdecreet bevat dit ontwerp van besluit een actualisering aan het besluit brandveiligheid voor ouderenvoorzieningen, lokale dienstencentra en centra voor herstelverblijf.

Tot slot voorziet dit ontwerp van besluit in een aanpassing van het oprichtingsbesluit technische commissie brandveiligheid m.b.t. de samenstelling van deze commissie.

Definities en toepassingsgebied

De terminologie voor en de definitie van de verschillende voorzieningstypes en het toepassingsgebied van het bestaande VIPA-sectorbesluit voor ouderenvoorzieningen en voorzieningen in de thuiszorg worden aangepast aan het nieuwe woonzorgdecreet.

Hieronder is een opsomming opgenomen van de aanpassingen:

- Het **dagverzorgingscentrum** en het **centrum voor ambulante dagopvang (CADO)** worden vervangen door:
  - een *centrum voor dagverzorging* (art. 23 woonzorgdecreet): *'een woonzorg-voorziening waar in een aangepaste infrastructuur gedurende de dag zorg en ondersteuning wordt aangeboden aan personen met een zorg- en ondersteuningsvraag, met het oog op respijtzorg.'*
  - een *centrum voor dagopvang* (art. 14 woonzorgdecreet): *'een dienst voor gezinszorg kan een bijkomende erkenning voor een centrum voor dagopvang verkrijgen als het collectieve gezinszorg aanbiedt in een aangepaste infrastructuur en een bijdrage levert aan de doelstellingen van de dienst voor gezinszorg.'*
- Het **centrum voor kortverblijf** (art. 26, §1, tweede lid woonzorgdecreet) is 'een woonzorgvoorziening waar in een aangepaste infrastructuur gedurende een beperkte periode zorg en ondersteuning aangeboden wordt aan personen met een zorg- en ondersteuningsvraag met het oog op respijtzorg'.
Het bestaat uit 3 types:
  - een *centrum voor kortverblijf type 1*, waarin *'respijtzorg voor ouderen met een zorg- en ondersteuningsvraag aangeboden wordt'*;
  - een *centrum voor kortverblijf type 2*, waarin *'respijtzorg voor andere specifieke doelgroepen vanaf 18 jaar aangeboden wordt'*;
  - een *centrum voor kortverblijf type 3*, waarin *'respijtzorg voor ernstig zieke kinderen en jongeren tot en met 21 jaar aangeboden wordt'*.

Een centrum voor kortverblijf type 1 valt onder het toepassingsgebied van het infrastructuurforsfeit voor de ouderenvoorzieningen en valt dus niet onder dit nieuwe VIPA-sectorbesluit. Enkel de centra voor kortverblijf type 2 en 3 vallen onder dit besluit.

- Het **lokaal dienstencentrum** (art. 9 woonzorgdecreet) blijft ongewijzigd qua naam, maar de taken en definitie ervan wijzigen: *'Een lokaal dienstencentrum is een woonzorgvoorziening die in een buurt een verbindende, preventieve en laagdrempelige werking ontwikkelt in en met de nabije omgeving van de gebruiker'*
- Het **regionaal dienstencentrum** wordt geschrapt;

Bouwtechnische en bouwfysische normen

Algemene bouwtechnische en bouwfysische normen.

De algemene bouwtechnische en bouwfysische normen van het bestaande VIPA-sectorbesluit blijven ongewijzigd gelden voor de geactualiseerde en de nieuwe zorgvormen in dit nieuwe VIPA-sectorbesluit.

Specifieke bouwtechnische en bouwfysische normen.

Voor de specifieke bouwtechnische en bouwfysische normen voor de **centra voor dagverzorging, de centra voor dagopvang en de centra voor kortverblijf type 2 en type 3** worden in dit besluit geen specifieke normen opgenomen. Hiervoor wordt verwezen naar de respectievelijke bijlagen (1, 2, 7 en 8) van het 'besluit van de Vlaamse Regering betreffende de programmatie, de

erkenningvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers', definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 28 juni 2019, ter uitvoering van het woonzorgdecreet van 15 februari 2019 (het zgn. 'uitvoeringsbesluit'). Dit omdat de erkenningsnormen voor de verschillende hierboven opgesomde zorgvormen in de nieuwe erkenningsregelgeving hetzij verstrengd worden t.a.v. de bestaande regelgeving, hetzij voldoende streng geformuleerd worden.

Voor de **lokale dienstencentra** worden wél specifieke bouwtechnische en bouwfysische normen in het sectorbesluit opgenomen omdat de erkenningsnormen op dit vlak versoepeld zijn. Het VIPA wil, conform zijn missie, voldoende garanties inbouwen opdat de infrastructuur voor lokale dienstencentra die gerealiseerd is met VIPA-investeringsubsidies zeker voldoende kwaliteitsvol is. Deze normen gelden dus enkel wanneer het lokaal dienstencentrum wordt gerealiseerd met VIPA-investeringsubsidies. Ze gelden bovenop de erkenningsnormen. De opgegeven oppervlaktes zijn telkens minima. Het betreft de volgende normen:

- op ten minste één locatie is een activiteitenruimte van 60 m²;
- het akoestisch comfort wordt gegarandeerd;
- de ontvangstruimte en de activiteitenruimte zijn opdeelbaar in functie van de behoeften;
- als de waarschuwingsfase van het Vlaams Warmteactieplan wordt opgestart, wordt een geklimatiseerde ruimte beschikbaar gemaakt die voldoende groot is voor alle gebruikers. Deze geklimatiseerde ruimte moet minstens 60 m² zijn, conform de minimale oppervlakte van een activiteitenruimte.
- in elke sanitaire cel is een vast oproepsysteem aanwezig;
- in elke leef- of gebruikersruimte is er voldoende raamoppervlak en het raamoppervlak begint op maximaal 85 cm, gemeten vanaf de vloer;
- op ten minste één locatie is er voldoende buitenruimte ter beschikking.

Het aanvankelijke artikel 9, 1° en 2° uit de principieel goedgekeurde versie van voorliggend ontwerpbesluit (m.b.t. minimale openingsuren van het lokaal dienstencentrum) is geschrapt in dit voorliggend ontwerpbesluit. Meer toelichting hierover staat op pagina 2 'Punt 4.2 advies' bij de toelichting bij het advies nr. 66.276/3 van de Raad van State.

Subsidiabele oppervlakte

De maximaal subsidiabele oppervlaktes blijven analoog aan deze van de zorgvormen zoals ze in het bestaande sectorbesluit ouderen- en thuiszorgvoorzieningen zijn opgenomen:

- centrum voor dagverzorging: 300 m² per centrum;
- centrum voor dagopvang: 300 m² per centrum;
- centrum voor kortverblijf type 2: 65 m² per woongelegenheid;
- centrum voor kortverblijf type 3: 65 m² per woongelegenheid;
- lokaal dienstencentrum: 600 m² per centrum of 3 keer 200 m² per centrum
- De subsidiabele oppervlakte bedraagt maximaal 600 m² per lokaal dienstencentrum, zoals het vandaag ook geldt. Deze 600 m² kan nu evenwel ook verdeeld worden over maximum 3 antennes met elk een minimum oppervlakte van 200 m².

Het lokaal dienstencentrum kan nu immers bestaan uit (zie uitvoeringsbesluit, bijlage 1):

- een hoofgebouw op 1 locatie;
- een hoofgebouw en antennes op verschillende locaties;
- gedecentraliseerde antennes op verschillende locaties, zonder duidelijk identificeerbaar hoofgebouw.

Investeringssubsidie

Basisbedragen. De basisbedragen voor investeringsubsidies voor de nieuwbouw, uitrusting en meubilering inbegrepen en voor uitbreiding blijven dezelfde als deze van de analoge zorgvormen zoals in het bestaande sectorbesluit ouderen- en thuiszorgvoorzieningen opgenomen. Enkel voor de lokale dienstencentra wijzigt het basisbedrag van 500 euro/m² naar 550 euro/m² voor de

nieuwbouw, uitrusting en meubilering inbegrepen en van 400 naar 450 euro/m² voor uitbreiding. Zo worden de basisbedragen voor de lokale dienstencentra gelijkgetrokken met deze van de andere voorzieningsvormen waarop dit sectorbesluit van toepassing is.

De basisbedragen voor verbouwing en aankoop met of zonder verbouwing blijven analoog aan deze van andere sectoren in de klassieke betoelaging.

VIPA-subsidies zonder ruwbouw. De mogelijkheid om VIPA-investeringsubsidies te bekomen voor alle projectfasen behalve voor de ruwbouw wordt ingeschreven, zoals dit ook het geval is voor de andere VIPA-sectoren in de klassieke betoelaging.

20-jaarregel. Binnen een periode van 20 jaar kan er geen subsidiebelofte verkregen worden voor hetzelfde project, behalve als het een noodzakelijke verbouwing betreft, een verbouwing omwille van brandveiligheidswerken of wanneer het aanvankelijk verkregen subsidiebedrag volledig aan het VIPA wordt teruggestort.

Bouwindex en formule VIPA-investeringsubsidies. Het basisbedrag van de VIPA-investeringsubsidie wordt aangepast aan de bouwindex, de btw en de 10% algemene kosten. De berekening van de bouwindex en de formule volgens dewelke de VIPA-investeringsubsidies berekend worden, staan opgenomen in dit besluit. Deze formule is dezelfde als deze van het vorige sectorbesluit ouderenvoorzieningen en voorzieningen in de thuiszorg.

Procedurebesluit

Definities en toepassingsgebied. De terminologie voor en de definitie van de verschillende voorzieningstypes en het toepassingsgebied van het bestaande VIPA-procedurebesluit worden aangepast aan het nieuwe woonzorgdecreet.

Commerciële rechtspersonen. Het nieuwe woonzorgdecreet laat toe dat commerciële rechtspersonen woonzorgvoorzieningen uitbaten. Dit wordt doorgetrokken naar de VIPA-investeringsubsidie in de klassieke betoelaging. Centra voor dagverzorging, centra voor kortverblijf type 2 en type 3 en lokale dienstencentra uitgebaat door een commerciële rechtspersoon, kunnen dus een beroep doen op VIPA-investeringsubsidies. Dit kon immers ook al voor de woonzorgcentra en de centra voor kortverblijf (type 1) die onder het toepassingsgebied van het infrastructuurforfait vallen. Enkel voor centra voor dagopvang voorziet het woonzorgdecreet (en dus ook dit nieuwe VIPA-sectorbesluit) deze mogelijkheid niet.

Bestaande VIPA-sectorbesluit voorzieningen voor ouderen en voorzieningen in de thuiszorg

Einde VIPA-subsidies voor regionale dienstencentra. De regionale dienstencentra worden afgeschaft in het nieuwe woonzorgdecreet. Aangezien dit nieuwe woonzorg-decreet pas in werking treedt vanaf 1 januari 2020, blijven de regionale dienstencentra officieel tot die datum bestaan (lees: tot dan kunnen ze een erkenning of een voorafgaande vergunning krijgen). Als de regionale dienstencentra vanaf 1 januari 2020 niet meer erkenbaar zijn, is het aangewezen dat aanvragen van regionale dienstencentra tot het bekomen van VIPA-investeringsubsidies niet langer toegelaten worden vanaf 1 januari 2019. Dit omdat het VIPA wil vermijden dat regionale dienstencentra nu nog een aanvraag indienen en mogelijk dit jaar nog beginnen bouwen, maar bij de opening van hun nieuwe infrastructuur (rekening houdend met de termijn van dossierbehandeling en de bouwtermijn is dit ten vroegste nà 1 januari 2020) niet erkend kunnen worden omdat op dat moment het nieuwe woonzorgdecreet in werking is getreden en de regionale dienstencentra dus afgeschaft zullen zijn. Deze maatregel is een vorm van goed bestuur.

Oprichtingsbesluit technische commissie brandveiligheid

De samenstelling van de technische commissie brandveiligheid wordt aangepast. De 'twee officieren van de brandweer' worden vervangen door 'twee brandveiligheidsdeskundigen'. Dit naar analogie met de formulering in *'het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2017 tot vaststelling van de specifieke brandveiligheidsnormen waaraan het toeristische logies moet voldoen'*. De vertegenwoordiging in de technische commissie brandveiligheid zal dan ook meer afgestemd zijn op de huidige situatie, waarbij de hulpverleningszones steeds meer inzetten op niet-officieren om preventie te doen.

Besluit brandveiligheidsnormen

Het toepassingsgebied van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2011 *'tot vaststelling van de specifieke brandveiligheidsnormen waaraan ouderenvoorzieningen, lokale dienstencentra en centra voor herstelverblijf moeten voldoen en tot bepaling van de procedure voor de uitreiking van het attest van naleving van die normen'* m.b.t. de lokale dienstencentra wordt gespecificeerd tot enkel het hoofdgebouw en niet de antennes. Het besluit van 9 december 2011 toepassen op antennes van de lokale dienstencentra zou immers te ingrijpend zijn. Deze aanpassing komt er naar aanleiding van de vraag van de Raad van State, in zijn advies nr. 66.182/3 van 19 juni 2019, om het in te voegen artikel 1/1 te herzien in functie van voorliggend *'ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de investeringssubsidie en de bouwtechnische en bouwfysische normen voor sommige woonzorgvoorzieningen, tot wijziging van diverse bepalingen in dat verband ingevolge het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 en tot wijziging van artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot oprichting van een technische commissie voor de brandveiligheid in de voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin'*. In plaats van de formulering van de 'antennes' aan te passen, wordt het toepassingsgebied van het besluit van 9 december 2011 aangepast en beperkt tot het hoofdgebouw van het lokaal dienstencentrum. Artikel 1/1 (ingevoerd door artikel 36 van besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 *'betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers'*) wordt zo vervangen door artikel 2/1 (ingevoerd door artikel 32 van voorliggend ontwerpbesluit). Een uitgebreidere toelichting hierover is te vinden op bladzijden 2 en 3 bij de toelichting m.b.t. advies nr. 66.182/3 van de Raad van State van 19 juni 2019.

Slotbepalingen

Opheffingsbepalingen. Het bestaande VIPA-sectorbesluit voorzieningen voor ouderen en voorzieningen in de thuiszorg wordt opgeheven en integraal vervangen door het voorliggende VIPA-sectorbesluit woonzorgvoorzieningen.

Artikel 36 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers wordt opgeheven. Een uitgebreidere toelichting hierover is te vinden op bladzijde 3 bij de toelichting m.b.t. advies nr. 66.182/3 van de Raad van State van 19 juni 2019.

Inwerkingtredingsbepalingen

Voor de **centra voor dagverzorging, de centra voor dagopvang, de centra voor kortverblijf type 2 en de lokale dienstencentra** treedt dit besluit in werking op 1 januari 2020, aangezien het nieuwe woonzorgdecreet en het bijhorende uitvoeringsbesluit ook dan in werking treden. Het VIPA kan immers enkel investeringssubsidies geven aan voorzieningen die een voorafgaande vergunning en een erkenning kunnen krijgen.

Voor de **centra voor kortverblijf type 3** treedt dit besluit in werking op de datum waarop het uitvoeringsbesluit met de bijhorende bijlage 8, deel 4, voor deze zorgvorm in werking

treedt. Deze datum wordt door de bevoegde Vlaamse minister vastgesteld en ligt uiterlijk op 31 december 2025. Dit eveneens omdat het VIPA enkel investeringssubsidies kan geven aan voorzieningen die een voorafgaande vergunning of een erkenning kunnen krijgen.

Voor de **regionale dienstencentra** wordt dit besluit evenwel van toepassing voor alle aanvragen voor investeringssubsidies die vanaf 1 januari 2019 bij het VIPA worden ingediend. Meer informatie hierover staat op pagina 6 van deze nota onder '*Einde VIPA-subsidies voor regionale dienstencentra*'.

Uitvoeringsbepaling

De bevoegde minister is belast met de uitvoering van dit besluit.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Hoofdstuk 1. Definities, toepassingsgebied en algemene bepaling

Artikel 1. Dit artikel somt de definities van de voorzieningstypes op waarop dit VIPA-sectorbesluit van toepassing is en past deze definities aan deze van het woonzorgdecreet van 15 februari 2019 aan.

Hoofdstuk 2. Bouwtechnische en bouwfysische normen

Afdeling 1. Algemene bouwtechnische en bouwfysische normen

Art. 2. De algemene bouwtechnische en bouwfysische normen (brandveiligheid, energie, toegankelijkheid, ...) zijn van toepassing zoals dit ook het geval is voor de klassieke VIPA-betoelaging in andere VIPA-sectoren.

Afdeling 2. Specifieke bouwtechnische en bouwfysische normen voor de centra voor dagopvang, de centra voor dagverzorging, de centra voor kortverblijf type 2 en de centra voor kortverblijf type 3

Art. 3 t.e.m. 6 Geven aan dat de infrastructuur van de centra voor dagopvang, de centra voor dagverzorging, de centra voor kortverblijf type 2 en type 3 moeten voldoen aan de specifieke bouwtechnische en bouwfysische normen zoals opgenomen in de respectievelijke bijlages van het uitvoeringsbesluit.

Afdeling 3. Specifieke bouwtechnische en bouwfysische normen voor de lokale dienstencentra

Art. 7. Stelt dat de infrastructuur van de lokale dienstencentra moet voldoen aan de specifieke bouwtechnische en bouwfysische normen zoals opgenomen in de 'Bijlage 1. Lokale dienstencentra' van het uitvoeringsbesluit. Daarnaast bevat dit artikel de specifieke infrastructurele voorwaarden waaraan lokale dienstencentra moeten voldoen als ze een beroep willen doen op VIPA-investeringsubsidies. Hierbij is o.a. ook voorzien dat:

- de geklimatiseerde ruimte minstens 60 m² moet zijn, conform de minimale oppervlakte van een activiteitenruimte;
- er op ten minste één locatie voldoende buitenruimte ter beschikking is.

Afdeling 4. Algemene bepaling

Art. 8. Is voldoende duidelijk. Het aanvankelijke artikel 9, 1° en 2° (m.b.t. minimale openingsuren van het lokaal dienstencentrum) uit de principieel goedgekeurde versie van voorliggend ontwerpbesluit is geschrapt in dit voorliggend ontwerpbesluit.

Hoofdstuk 3. Subsidiabele oppervlakte

Art. 9. Definieert en bepaalt de maximaal subsidiabele oppervlakte voor de verschillende zorgvormen. Er is ook een afwijkmogelijkheid van deze oppervlaktes voorzien.

In artikel 9, 2^e lid, 5° wordt 'locaties' vervangen door 'antennes'. Een uitgebreidere toelichting hierover is te vinden op bladzijden 2 en 3 bij de toelichting m.b.t. advies nr. 66.182/3 van de Raad van State van 19 juni 2019.

Hoofdstuk 4. Investeringssubsidie

Art. 10. Formuleert de basisbedragen van de investeringssubsidie voor nieuwbouw, uitrusting en meubilering inbegrepen voor de verschillende voorzieningstypes waarop dit VIPA-sectorbesluit van toepassing is. Voor de lokale dienstencentra wordt dit basisbedrag verhoogd van 500 naar 550 euro/m² en is zo conform de bedragen van de andere zorgvormen.

Ook wordt de mogelijkheid voorzien om VIPA-investeringsubsidies te krijgen voor projectfasen technische uitrusting, afwerking, uitrusting en meubilering en niet voor ruwbouw, zoals dit ook voor de andere sectoren in de klassieke betoelaging is voorzien.

Art. 11. Formuleert de basisbedragen van de investeringssubsidie voor uitbreiding voor de verschillende voorzieningstypes waarop dit VIPA-sectorbesluit van toepassing is. Voor de lokale dienstencentra wordt het basisbedrag verhoogd van 450 naar 500 euro/m² en is zo conform de bedragen van de andere zorgvormen.

Ook hier wordt de mogelijkheid voorzien om VIPA-investeringsubsidies te krijgen voor projectfasen technische uitrusting, afwerking, uitrusting en meubilering en niet voor ruwbouw.

Art. 12. Formuleert het basisbedrag van de investeringssubsidie voor verbouwwerken. Het voorziet ook dat dit basisbedrag 100% mag bedragen van het bedrag voor uitbreiding als het een ingrijpende duurzame verbouwing betreft.

Art. 13. Formuleert het basisbedrag van de investeringssubsidie voor aankoop met of zonder verbouwing, uitrusting en meubilering inbegrepen, conform dit van andere sectoren binnen de klassieke betoelaging.

Art. 14. Stelt dat er binnen een periode van 20 jaar na de ingebruikname van de door VIPA gesubsidieerde infrastructuur geen subsidiebelofte kan verkregen worden voor hetzelfde project, behalve in bepaalde gevallen.

Art. 15. Geeft aan dat het basisbedrag van de VIPA-investeringssubsidie voor nieuwbouw, uitrusting en meubilering inbegrepen, uitbreiding en verbouwing aangepast wordt aan de bouwindex en hoe deze bouwindex berekend wordt.

Art. 16. Bevat de formule op basis waarvan de VIPA-investeringsubsidies worden berekend.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse regering van 8 juni 1999 houdende de procedureregels inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden

Art. 17 t.e.m. 22. Bevatten de nodige aanpassingen m.b.t. de terminologie van de zorgvormen zodat het procedurebesluit conform het uitvoeringsbesluit wordt aangepast en de klassieke betoelagingsprocedure op de verschillende zorgvormen van het nieuwe VIPA-sectorbesluit voor woonzorgvoorzieningen van toepassing is.

Art. 18. Voorziet, conform het nieuwe woonzorgdecreet, de mogelijkheid voor voorzieningen uitgebaat door commerciële rechtspersonen om in aanmerking te komen voor VIPA-investeringsubsidies. Deze mogelijkheid is gecreëerd voor alle zorgvormen waarop dit VIPA-sectorbesluit van toepassing is, behalve voor de centra voor dagopvang.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse regering van 8 juni 1999 tot vaststelling van de totale investeringssubsidie en de bouwtechnische normen voor voorzieningen voor ouderen en voorzieningen in de thuiszorg

Art. 23 t.e.m. 30. Heffen in het bestaande VIPA-sectorbesluit voor voorzieningen voor ouderen- en voorzieningen in de thuiszorg, dat nog in werking zal zijn t.e.m. 31 december 2019, alle verwijzingen naar regionale dienstencentra op. Dit omdat dit nieuwe VIPA-sectorbesluit woonzorgvoorzieningen voorziet dat er geen aanvragen voor VIPA-investeringsubsidies voor regionale dienstencentra meer kunnen worden ingediend vanaf 1 januari 2019.

Hoofdstuk 7. Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot oprichting van een technische commissie voor de brandveiligheid in de voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Art. 31. In de technische commissie brandveiligheid worden de twee officieren van de brandweer vervangen door twee brandveiligheidsdeskundigen die actief deel uitmaken van een hulpverleningszone, als vertegenwoordigers voor de brandweerdiensten van het Vlaamse Gewest.

Hoofdstuk 8. Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2011 tot vaststelling van de specifieke brandveiligheidsnormen waaraan ouderenvoorzieningen, lokale dienstencentra en centra voor herstelverblijf moeten voldoen en tot bepaling van de procedure voor de uitreiking van het attest van naleving van die normen.

Art. 32. Dit artikel voegt een artikel 2/1 in in het besluit van 9 december 2011 m.b.t. het toepassingsgebied van de lokale dienstencentra. Dit artikel 2/1 vervangt het artikel 1/1, waarvan sprake in artikel 36 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 *'betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers'*. Naast inhoudelijk verandert het toe te voegen artikelnummer van 1/1 naar 2/1 aangezien 'de bepalingen' waarvan sprake in het betreffende artikel slagen op de 'Bepaling van de specifieke brandveiligheidsnormen', zoals opgenomen in artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2011. Artikel 1 van dat besluit gaat enkel over definities. Het betreffende artikel wordt zo toegevoegd bij artikel 2 van het besluit van 9 december 2011 i.p.v. bij artikel 1 van dat besluit. Een uitgebreidere toelichting hierover is te vinden op bladzijden 2 en 3 bij de toelichting m.b.t. advies nr. 66.182/3 van de Raad van State van 19 juni 2019.

Hoofdstuk 9. Slotbepalingen

Opheffingsbepalingen

Art. 33. Heft het bestaande VIPA-sectorbesluit voor voorzieningen voor ouderen en voorzieningen in de thuiszorg van 8 juni 1999 op.

Art. 34. Heft artikel 36 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 *'betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers'* op. Dit omdat dit artikel 36 vervangen wordt door artikel 32 van voorliggend ontwerpbesluit (zie toelichting artikel 32 supra).

Inwerkingtredingsbepalingen

Art. 35. Voor de **centra voor dagverzorging, de centra voor dagopvang, centra voor kortverblijf type 2 en de lokale dienstencentra** treedt dit VIPA-sectorbesluit in werking vanaf 1 januari 2020.

Voor de **centra voor kortverblijf type 3** treedt dit besluit in werking op de datum vastgelegd door de bevoegde Vlaamse minister en uiterlijk op 31 december 2025.

Voor de **regionale dienstencentra** wordt dit besluit van toepassing voor alle aanvragen tot investeringssubsidies die vanaf 1 januari 2019 bij het VIPA worden ingediend.

Uitvoeringsbepaling

Art. 36. De bevoegde minister is belast met de uitvoering van dit besluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De omzetting van dagverzorgingscentra en centra voor ambulante dagopvang (CADO) naar respectievelijk **centra voor dagverzorging en de centra voor dagopvang** heeft geen financiële repercussies m.b.t. VIPA-investeringsubsidies.

Voor de nieuwe zorgvorm **centra voor kortverblijf type 2** betreft het maximum 15 voorzieningen (3 per provincie (art. 42, §2, bijlage 8 van het uitvoeringsbesluit)) met elk maximum 7 gebruikers (art. 44, bijlage 8 van het uitvoeringsbesluit) met een VIPA-investeringsubsidie van ongeveer 540.000 euro per centrum, gerekend aan nieuwbouw en aan de bouwindex van 2019. Voor maximum 15 centra komt dit neer op ongeveer 8.100.000 euro in totaal.

Voor de nieuwe zorgvorm **centra voor kortverblijf type 3** gaat het over maximum 2 voorzieningen (art. 101, 1°, bijlage 8 van het uitvoeringsbesluit) met elk maximum 7 gebruikers (art. 104, bijlage 8 van het uitvoeringsbesluit) met een VIPA-investerings-subsidie van maximum ongeveer 540.000 euro per centrum, gerekend aan nieuwbouw en aan de bouwindex van 2019. Voor maximum 2 centra komt dit neer op ongeveer 1.080.000 euro in totaal.

Aangezien de regelgeving voor de centra voor kortverblijf type 3 ten laatste op 1 januari 2025 in werking treedt, zullen ook pas ten laatste vanaf dan VIPA-investeringsubsidies voor deze zorgvorm verleend kunnen worden (zie art. 87 van het uitvoeringsbesluit).

Voor de **lokale dienstencentra** worden de basisbedragen verhoogd van respectievelijk 500 naar 550 euro/m² voor nieuwbouw en van 450 naar 500 euro/m² voor uitbreiding. Dit betekent een verhoging van beide basisbedragen van ongeveer 10%, wat neerkomt op een meerkost per dossier van ongeveer 70.000 euro. Voor alle lokale dienstencentra die momenteel in aanmerking komen voor VIPA-investeringsubsidies komt dit, verspreid over 20 jaar, neer op een jaarlijkse meerkost van ongeveer 750.000 euro.

Hierbij een korte toelichting van bovenstaande cijfers m.b.t. de lokale dienstencentra. De maximaal subsidiabele oppervlakte van een lokaal dienstencentrum bedraagt 600 m². Gerekend aan de bouwindex van 2019 (1,74124) bedraagt de investeringssubsidie voor een nieuwbouw 765.000 euro, voor een uitbreiding 695.000 euro en voor een verbouwing 520.000 euro. In vergelijking met de bestaande situatie betekent dit per dossier ongeveer een meerkost van 70.000 euro voor

nieuwbouw en uitbreiding en 50.000 euro voor verbouwing. Het merendeel (70%) van de VIPA-dossiers voor lokale dienstencentra betreft nieuwbouw.

Momenteel telt Vlaanderen 319 erkende en voorafgaand vergunde lokale dienstencentra. Als al deze dienstencentra nieuw worden gebouwd, betekent dit een totaal VIPA-investeringsbudget van 240 miljoen euro, verdeeld over 20 jaar (een project mag ten vroegste na 20 jaar VIPA-investeringsubsidies vragen voor eenzelfde project) komt dit neer op 12 miljoen euro en 16 dossiers per jaar. Aangezien er van de 319 erkende en voorafgaand vergunde lokale dienstencentra al 104 een VIPA-investeringsubsidie hebben bekomen, blijven er nog 215 over wat jaarlijks neerkomt op ongeveer 8 miljoen euro en 11 dossiers. Dit bedrag stemt overeen met het jaarlijks bedrag dat het VIPA de afgelopen 3 jaar aan lokale dienstencentra heeft besteed.

Aangezien de uitvoering van dit besluit gebeurt binnen de beschikbare middelen van het VIPA, heeft deze verhoging **geen financiële repercussies voor de Vlaamse begroting**.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 22 maart 2019 en luidt als volgt: “We kunnen het voorstel gunstig adviseren. Het begrotingsakkoord is vereist.” Het begrotingsakkoord werd verkregen op 21 mei 2019.

B. ESR-TOETS

De ESR-matige aanrekening blijft gebeuren op het moment van de subsidiebelofte die wordt aangerekend op de kredieten van het VIPA. Dit besluit heeft dus geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De wijzigingen hebben geen impact op het personeelsbestand.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit besluit heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding laat het voormelde besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de investeringssubsidie en de bouwtechnische en bouwfysische normen voor sommige woonzorgvoorzieningen, tot wijziging van diverse bepalingen in dat verband ingevolge het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 en tot wijziging van artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot oprichting van een technische commissie voor de brandveiligheid in de voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin in extenso publiceren in het Belgisch Staatsblad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de investeringssubsidie en de bouwtechnische en bouwfysische normen voor sommige woonzorgvoorzieningen, tot wijziging van diverse bepalingen in dat verband ingevolge het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 en tot wijziging van artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot oprichting van een technische commissie voor de brandveiligheid in de voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE